

برنامه ها و خصوصیات آنها

برنامه ها و خصوصیات آنها :

برنامه ها دارای version های مختلف (نسخه) هستند و همچنین طریقه نصب هر برنامه با برنامه دیگر ممکن است متفاوت یا یکسان باشد.

هر برنامه تحت یک سیستم عامل نوشته میشود (برنامه های تحت داس ، برنامه های تحت ویندوز)

برنامه های تحت داس هنگام اجرا تمام صفحه را میگیرند ولی میشود این برنامه ها را تحت ویندوز اجرا کنیم اما برنامه های تحت ویندوز در محیط داس قابل اجرا نیستند.

برنامه های قدیمی که برای win3.1 نوشته شده اند برنامه های ۱۶bit اند و در محیط ویندوزهای جدید نیز اجرا میشوند.

برنامه های تحت ویندوز ۹۵ و بالاتر ۳۲bit هستند و در محیط ویندوز win3.1 اجرا نمیشوند و فقط در محیط win95 به بالا اجرا میشوند.

برنامه های مخصوص winNT روی ویندوزهای ۲۰۰۰ ، NT4 و XP اجرا میشوند.

توجه :

اگر برنامه ای به محیط تحت داس واقعی نیاز داشته باشد (مثل برنامه Instant.Artist) این برنامه ها را نمیتوان در محیط ویندوز اجرا کرد، چون گرافیک ویندوز اجازه این کار را نمیدهد.

برنامه هایی که تحت داس واقعی فعال میشوند در محیط میلیوم اجرا نمیشوند چون ویندوز میلیوم restart به محیط داس ندارد.

آشنایی با registry :

ویندوز چهار فایل دارد که مهم‌اند و برنامه‌ها پس از نصب تنظیماتشان را در این فایل‌ها یادداشت می‌کنند.

این چهار فایل عبارتند از :

۱ - user.dat 4 - system.dat 3 - win.ini 2 - system.ini

- برنامه‌های قدیمی که ۱۶bit اند تنها فایل‌های system.ini و win.ini را می‌شناسند.

- برنامه‌های جدیدتر که ۳۲bit اند روی هر چهار فایل فوق تغییراتی را انجام می‌دهند.

- هنگام اجرای برنامه‌ها از این چهار فایل استفاده می‌شود.

- مجموعه چهار فایل مذکور را بایگانی یا محضر خانه یا Registry می‌گویند.

- وقتی که چهار فایل مذکور تغییر می‌کنند سیستم چهار فایل قدیمی را یکی می‌کند و در یک فایل rb***.cab که می‌سازد، جا می‌دهد و آنرا در فولدر sysbackup قرار می‌دهد.

توجه: ابتدا یک فایل rb000.cab ساخته می‌شود و به مرور زمان که تغییرات انجام شده زیاد می‌شود سیستم کپی‌های دیگری را ایجاد می‌کند (حداکثر تا ۵ فایل : rb005.cab) و سیستم آنها را update می‌کند.

- به مرور زمان ویندوز به ترتیب فایل‌های قدیمی را حذف می‌کند و فقط ۵ فایل آخر را نگه می‌دارد.

- یک نکته: برنامه‌هایی به نام tweak وجود دارد که با نصب آن میتوان در محضرخانه ویندوز تغییراتی را انجام داد: tweakui , tweakall , tweakme و tweakdun.

بهتر است جهت اطمینان قبل از دستکاری registry ما از چهار فایل اصلی (user.dat, system.dat, win.ini, system.ini) یک کپی بگیریم و به صورت بایگانی نگهداریم تا در صورت بوجود آمدن اشکالاتی در اثر نصب یک برنامه یا دستکاری ما که در محضرخانه ایجاد می‌شود بتوانیم فایل‌های اصلی را برگردانیم.

registry ویندوز با نصب برنامه‌های مختلف کم کم خیلی بزرگ می‌شود

و این باعث کند شدن سرعت ویندوز می‌شود که یا باید ویندوز را پاک کنیم یا با یک سری برنامه‌ها تا حدودی محضرخانه را تمیز کنیم. اما باید توجه کرد که کار با برنامه‌های تمیز کننده محضرخانه با احتیاط انجام شود.

– برنامه‌های اصلاح‌گر محتویات registry:

۱ – regclean

۲ – Norton wini doctor که در داخل برنامه norton utility است.

– روش دیدن محتویات فایل‌های system.ini و system.dat :

regedit ok تایپ شود run منوی start

– یک روش ایجاد تغییرات در فایل‌های system.ini , sini.ini بعلاوه قسمتهای _____ دیگه _____ ری از رجیستری:

msconfig ok Start run

این برنامه قسمت run از registry را در اختیار می‌گذارد.

طریقه نصب یا کپی برنامه:

۱ – نصب با setup.exe

۲ – کپی بر روی هارد بدون نصب

۳ – برخی برنامه‌ها نه فایل exe دارند و نه کپی می‌شوند مثل tweakui که نمی‌شود آنرا از nc یا از run (در منوی start) نصب کرد مثل Tweakui

– طریقه نصب برنامه tweak :

instal.inf ok کلیک راست روی tweakui My Computer CD-ROM Disc

سیستم از ما تأیید اجرای آنها را می‌خواهد.

۵ _ command prompt only : فقط به سیستم عامل داس می‌رود. پس از انجام کارهایمان با تایپ win در اعلان داس می‌توانیم به محیط ویندوز برویم.

۶ _ Safe mode common prompt only : شبیه قسمت پنجم به داس نیز دسترسی داریم.

۷ _ previous version of ms-dos : بر روی برخی از سیستم‌ها دیده می‌شود. اگر در سیستم با fat16 ، سیستم داس وجود داشته باشد و بعداً ویندوز نصب شده باشد، این قسمت وجود دارد. ولی در fat32 این قسمت دیده نمی‌شود.

خلاصه‌ای از عملکرد کلیدها (جهت ورود به منوی start up ویندوز و بخشهای آن):

_ F8 : آمدن منوی فوق جهت انتخاب یکی از قسمت‌های مذکور.

_ F5 : رفتن مستقیم به safemode .

_ F5 + Shift : ورود به command prompt .

_ Shift + F8 : ورود به step-by-step

نصب ویندوز

نصب ویندوز

[قبل از اینکه وارد مبحث نصب ویندوز شویم تفاوت سیستم عامل Dos

و ویندوز را مختصری مرور می‌کنیم:

(سیستم عامل = دستورات و فرامینی که توسط آنها می‌توانیم سخت افزار را تحت کنترل گرفته اطلاعات (داده ها) کامپیوتر را مدیریت کنیم. مثلاً فایل‌ها را می‌توانیم؛ کپی، حذف، ایجاد، تغییر مکان و ... داده و از آنها استفاده کنیم.

۱- محیط سیستم عامل DOS عموماً صفحه سیاه بوده و فقط یکسری فرامین را تایپ می‌کنیم و بعد سیستم اجرا می‌کند. اما در محیط سیستم عامل ویندوز ضمن اینکه این کار را توسط محیط run می‌توان انجام داد در محیط‌هایی بصری و کاملاً واضح می‌توان این دستورات را فقط با زدن یک دکمه ماوس بر روی آیکون (نشانگر) اجرایی انجام داد.

۲ - محیط سیستم عامل داس یک فضای تقریباً خشک و کسل کننده است و باید از قبل دستورات را کاملاً بدانیم ولی در محیط سیستم عامل ویندوز حتی افراد مبتدی نیز با نگاه کردن به تصاویری که بر روی صفحه نمایش مونیتر می‌باشد می‌توانند به سادگی به فرامین دست رسی داشته باشند.

۳ - سیستم عامل داس بر پایه ۱۶ بیت می‌باشد و سیستم عامل ویندوز بر پایه ۳۲ بیت داده‌ها را پردازش می‌کند.

۴ - در محیط داس نام فایل‌ها حداکثر ۸ حرف و پسوند ۳ حرف می‌باشد ولی در محیط ویندوز نام فایل‌ها تا ۲۵۶ حرف و پسوند ۴ حرفی نیز داریم.]

نصب ویندوز به ۳ صورت است: ۱ - نصب تمیز ۲ - نصب نیمه تمیز ۳ - نصب برای رفع یکسری فایل‌های گم شده .

۱ - نصب تمیز: فقط در محیط داس می‌توانیم نصب تمیز را انجام دهیم و باید درایو مربوط به نصب که عموماً C: می‌باشد فرمت شده باشد و یا فاقد سیستم عامل ویندوز باشد و یا . . .

اگر در کامپیوتر دایرکتوری windows و program Files باشد می‌توانیم آنها را با دستور deltree حذف کنیم.

نکته: در محیط داس اگر دایرکتوری بیش از ۸ حرف باشد ۶ حرف اول آن را نوشته بعد علامت مد ~ و بعد عدد ۱ و یا اگر هم نام دیگری نیز بوده باشد عدد ۲ و همینطور اعداد دیگر را قرار می‌دهد.

مثال:

progra~1

progra~2

که اولی در محیط ویندوز اینگونه بوده است Program files و دومی که بعد از اولی ایجاد شده است اینگونه بوده است: program data.

برای پیدا کردن فایل خاصی در محیط داس اگر در این دایرکتوریها باشد باید برای دیدن فایل درون آنها دقیقاً دایرکتوری را همانطور که داس نمایش میدهد در مقابل دستور dir تایپ کنیم و بعد اینتر بزنیم تا لیستی از فایلهای درون آنها نمایش داده شود تا فایل مورد نظر را پیدا کنیم.

یا برای حذف این دایرکتوریها به شکل زیر عمل کنیم.

c:deltree progra~1

C: deltree Windows

۲ - نصب نیمه تمیز:

دایرکتوریهای windows و Program files وجود دارند اما فقط اشکالاتی دارند. در این حالت نیز ویندوز را از محیط داس نصب میکنیم. با اینکار سیستم عامل ویندوز مجدداً روی دایرکتوریها و فایلهای قبلی نصب میشود و اشکالات آن را برطرف مینماید.

۳ - نصب برای اضافه کردن یکسری فایل‌های گم شده.

در این حالت تنظیمات غلط ویندوز برطرف نمی‌شود و فقط یکسری اشکالات سیستم برطرف می‌شود.

مراحل نصب تمیز:

۱ - بوت کردن سیستم با دیسکت بوت (فلاپی یا CD)

۲- format کردن درایو مربوط به نصب ویندوز مثلاً درایو c: که با اجرا فرمان `a:format c`:

انجام می‌شود. ویندوز

۳- اگر خواستیم با دستور `sys` : سیستم را به هارد منتقل می‌کنیم.
`:Sys A: C`

۴ - وارد درایو مربوط به CD می‌شویم: مثلاً درایو CD درایو G: است: دستور این شکل است: `c:>g`: با زدن اعلان داس به شکل مقابل است.
`<:g`

۵ - وارد دایرکتوری windows می‌شویم : `g:>cd windows` که نتیجه اینچنین است. `<g:windows`

۶ - با دستور زیر سریال نامبر را پیدا می‌کنیم:

`g:>dir *.txt` که نتیجه آن نشان دادن تمامی فایل‌ها با پسوند `txt` می‌باشد که نوشتاری هستند.

۷ - `serial.txt` را تایپ می‌کنیم و اینتر می‌زنیم
`g:>serial.txt` که نتیجه آن نشان دادن اعداد مربوط به سریال نامبر می‌باشد

۸ - یادداشت سریال نامبر بر روی کاغذ.

۹ - نوشتن دستور `setup` که موجب نصب ویندوز می‌شود

۱۰ - مراحل بعدی بصورت گرافیکی خواهد بود که می‌توانیم با خواندن مطالب روند نصب

را دنبال کنیم.

نصب ویندوز میتواند به چند صورت باشد.

الف) نصب typical : که برای افرادی است که اطلاع زیادی از قسمت‌های مختلف سیستم عامل ویندوز ندارند و به طور اتوماتیک تمام چیزهایی که ویندوز می‌خواهد را نصب می‌کند.

ب) نصب compact می‌باشد و برای زمانی است که فضای کافی روی دیسک سخت (هارد) وجود ندارد که در این صورت فقط قسمت‌های ضروری ویندوز نصب می‌شود.

ج) نصب custom می‌باشد که برای استفاده کننده‌های پیشرفته به کار میرود و با انتخاب این حالت پنجره‌ای باز می‌شود که می‌توانیم آنچه را که دلخواه بود نصب کنیم.

د) نصب در کامپیوترهای کیفی که مخصوص کامپیوترهای کیفی می‌باشد.

نصب در حالت custom :

وقتی که ویندوز را در حالت Custom نصب می‌کنیم یک پنجره جهت انتخاب گزینه‌هایی که مورد نیاز ما است ظاهر می‌شود که می‌توانیم گزینه‌ها را با زدن تیک انتخاب کنیم و یا با کلیک کردن روی گزینه‌های خاکستری درون آنها را مشاهده کنیم که شامل گزینه‌های دیگری است.

بعد از نصب ویندوز در صورتیکه اشکالاتی در نصب سخت افزار مثل کارت گرافیک ، کارت صوتی و مودم داشتیم باید آن را رفع کنیم .

جهت نصب کارت گرافیکی مراحل زیر را دنبال می‌کنیم.

۱ - روی Desk Top (محیط صفحه نمایش) در جایی خالی دکمه سمت راست ماوس را می‌زنیم (Right click)

۲ - از منوهای ظاهر شده روی property (آخرین آیتم) کلیک می‌کنیم

۳ - در پنجره جاری setting را انتخاب می‌کنیم

۴ - advance را در پنجره جدید کلیک می‌کنیم

۵ - از منوهای جدید adaptor را انتخاب می‌کنیم

۶ - دکمه change را می‌زنیم

۷ - در پنجره جدید next را می‌زنیم

و مراحل را با توجه به روند خواسته شده در پنجره ها دنبال می‌کنیم.

در جایی که از ما نام کارت گرافیکی را می‌خواهد یا باید یک لیست در خود ویندوز باشد که نام آن را داشته باشد یا اینکه آدرس سدی کارت گرافیکی را به آن بدهیم. احتمالاً سدی ویندوز نیز لازم می‌شود.

رنگها در مورد کارت گرافیک:

bit 16 یعنی ۲۱۶ رنگ (حدود ۶۵ هزار رنگ دارد)

bit 24 یعنی ۲۲۴ رنگ (حدود ۱۶ میلیون رنگ دارد)

bit 32 یعنی ۲۳۲ رنگ (بالتر از ۱۶ میلیون رنگ دارد)

وضوح (رزولوشن resolution) در مورد صفحه نمایش وابسته با کارت گرافیکی می‌باشد و

با دو عدد نمایش داده می‌شود :

مثلاً ۴۸۰ × ۶۴۰ یعنی تعداد نقاط نورانی در امتداد افقی صفحه نمایش مونیتور ۶۴۰ عدد و تعداد نقاط نورانی در امتداد عمودی صفحه نمایش مونیتور ۴۸۰ عدد می‌باشد. بالتبع تصاویر در این محدوده رزولوشن کمی دارند یعنی وضوح کمی دارند رزولوشن مذکور استاندارد سیستم عامل داس می‌باشد.

نصب مودم: در صورتیکه Plug & Play نباشد و ویندوز آنرا پیدا نکرده باشد

برای نصب مودم مراحل زیر را انجام می‌دهیم:

[۱ - منوی start که عموماً در پایین صفحه سمت چپ است را کلیک می‌کنیم

۲ - روی منوی settings می‌رویم

۳ - از ساب منوهای نمایش داده شده control panel را انتخاب می‌کنیم

۴ - در پنجره نمایش داده شده control panel آیکون مربوط به add new hardware را انتخاب می‌کنیم.

۵ - سیستم به دنبال یک قطعه سخت افزاری که تعریف نشده می‌گردد در صورتی که مراحل را ادامه دادید کامپیوتر یک لیست را معرفی می‌کند که می‌توانید مودم را انتخاب کرده ادامه دهید یا اینکه خودتان آدرس را بدهید و در هر حال به سدی یا دیسکت مربوط به مودم نیاز هست.]

[نصب یکسری قسمت های سخت افزاری توسط سدی‌های autorun (اتوماتیک) بسیار آسان است فقط کافی است سدی را گذاشته در قسمت‌های ارائه شده توسط سدی که بصورت خودکار ظاهر می‌شود نصب مثلاً مودم یا کارت صوتی را کلیک کنید تا قطعه مربوطه نصب شود. اگر به سدی ویندوز نیاز باشد سیستم عامل ویندوز اعلام می‌کند که سدی ویندوز را می‌خواهد.

آموزش کا مپیوتر

اطلاعات هارد ابتدا وارد RAM شده سپس جهت پردازش به CPU می‌رود و بعد از انجام اعمالی بر روی اطلاعات و پردازش آنها مجدداً به RAM

فرستاده شده و یا جهت ذخیره به هارد می‌رود و یا جهت نمایش و چاپ به دستگاه‌های خروجی می‌رود.

– بعد از دستور FDISK (قبلاً توضیح داده شده) می‌توان با تایپ دستور FDISK/STATUS موقعیت درایوها را دید.

– مرحله بعد: پس از پارتیشن بندی هارد باید آنرا FORMAT (قالب بندی) کرد.

– این مرحله نیاز به دیسک سیستم دارد.

– فرمت باعث ایجاد شیارهایی در روی هارد یا فلاپی می‌شود ..

جهت انجام عمل فرمت کردن هارد:

۱ – بعد از اینکه سیستم پارتیشن بندی شد، ابتدا سیستم را مجدداً خاموش و روشن می‌کنیم (بوت کردن) و سپس از روی فلاپی یا CD فرمان: FORMAT C را تایپ می‌کنیم.

۲– کلید ENTER را برای تأیید می‌زنیم.

۳ – منتظر می‌مانیم تا درایو C: کاملاً فرمت شود (ضمناً هنگام عمل فرمت شدن پیشرفت فرمت بصورت درصد در آخرین خط فرمان داس نشان داده می‌شود).

توجه: درایو: A یا B: علامت درایو فلاپی‌اند و سایر درایوها (C:, D:, E:, ...) نماینده هارد هستند و آخرین درایو موجود مربوط به CDROM خواهد بود.

جهت استفاده از درایوها تمام درایوها را به ترتیب FORMAT می‌کنیم.

پس از اتمام FORMAT جهت انتقال سیستم به دیسک سخت باید فایل SYS.COM در CD یا دیسکت BOOT وجود داشته باشد.

فایل: FILE

یکسری اطلاعات یا داده‌ها (DATA) هست که شامل (متن نوشتاری، تصویر، صوت، فرامین خاص برنامه نویسی و ...) می‌باشد که در محیط داس دارای یک نام حد اکثر با ۸ حرف و یک پسوند حداکثر با سه حرف می‌باشد بعلاوه یک نقطه مثال: AUTOEXEC.BAT یا ALI.TEXT .

در محیط ویندوز نام فایل می‌تواند تا ۲۵۶ حرف باشد. و پسوند ۴ حرفی نیز می‌تواند باشد.

FOLDER یا DIRECTORY

اصطلاح DIRECTORY در محیط داس و FOLDER در محیط ویندوز استفاده می‌شود.

برای دسته بندی فایلها و دسترسی آسان به آنها پوشه‌هایی ایجاد می‌کنیم که نام آنها در محیط داس حداکثر ۸ حرف می‌باشد و معمولا پسوندی ندارند.

(می‌توان فایلها را به کتابهای یک کتابخانه و دایرکتوریها را به قفسه‌های آن تشبیه کرد و یک مثال دیگر اینکه یک کمد اداری که حاوی تعدادی کشو و در هر کشو تعدادی پوشه و در هر پوشه تعدادی سند وجود دارد را در نظر بگیرد که در این صورت هر کشو معادل یک DRIVE و هر پوشه معادل یک DIRECOTY و هر سند معادل یک FILE می‌باشد.)

FOLDER بزرگتر از FILE است و می‌توان در آن تعداد زیادی فایل قرار داد.

– از مشخصات FILE: هر فایل تاریخ ساخت ، ساعت ساخت و سائز خاصی دارد.

– شناسایی پسوندها در FILEها:

۱ – پسوند .BAT : یعنی فایل دستوری است و بنام Batch File خوانده می‌شود. در این فایل می‌توانیم فرامین را بصورت فایل متنی بنویسیم، فرمانی را اضافه کنیم یا حذف نمائیم.

۲ – پسوند .COM یا .EXE : فایل اجرایی است و به زبان ماشین است و نمی‌توانیم به آن فرامینی اضافه کنیم.

۳ – پسوند .SYS : یعنی فایل‌های سیستم

۴ – .WRI یا .TXT یا .DOC : یعنی فایل متنی

۵ – .JPG یا .PCX یا .BMP یا .GIF فایل عکس است

۶ – .MID ، .MP3 ، .WAV ، .RMI فایل صوتی است

۷ - DAT , AVI , MPG که فایل ویدیویی است.

۸ - DAT = DAT مخفف DATA است که با DAT شماره ۷ فرق دارد و به معنی فایل اطلاعاتی می‌باشد.

۹ - BIN. فایل مدیریت است.

فایل‌های با پسوند EXE , COM , BAT و SYS فایل‌های مهم هستند.

نحوه ایجاد دیسک سیستم: اگر به طریقی خاص (بعداً توضیح می‌دهیم) سه فایل: IO.SYS و CAMMAND.COM و MSDOS.SYS را اول یک دیسک قراردهیم آن دیسک را دیسک سیستم یا دیسک BOOT یا BOOTABLE گویند. و این دیسک قادر به بالا آوردن سیستم است.

توجه: کنار این فایل‌ها در دیسک مذکور یکسری فایل‌هایی را بنام: SYS.COM , FDISK.EXE و FORMAT.COM جهت استفاده‌های بعدی باید قرار دهیم.

- فایل‌های COM. , فایل‌های کوچکی‌اند که در قسمت حافظه قرار می‌گیرند.

توجه: در دیسک BOOT به دلخواه میتوان یکسری فایل‌های دیگر جهت راه اندازی CDRom و راه اندازی ماوس (MOUSE) قرار داد که البته این فایل‌ها نیز مورد نیاز می‌باشند.

انواع دستورات داده شده به کامپیوتر:

الف) دستورات داخلی: فایلی بنام این دستورات وجود ندارد و وقتی سیستم بالا می‌آید کامپیوتر (سیستم) از قبل خودش این دستورات را می‌داند و در COMMAND.COM قرار دارند.

- توجه: ویندوز و داس به COMMAND.COM نیاز دارند و در صورت نبودن

آن نه ویندوز و نه داس بالا نمی‌آیند (فایل COMMAND.COM یک فایل مفسر فرمان است)

فرمانهای داخلی آن دسته از فرمانها هستند که با روشن کردن کامپیوتر و راه اندازی سیستم، از روی دیسک به حافظه RAM آورده شده و در آنجا به صورت ماندگار باقی میمانند. برای پیدا کردن این فرمانها نیازی به جستجو در دیسکها نخواهد بود. برخی از فرمانهای داخلی عبارتند از: DIR, MD, RD, CD, CLS, VER, DATE, TIME, PROMPT, PATH, SET, VOL, COPY, TYPE, REN و VERIFY.

فرمانهای خارجی آن دسته از فرامین هستند که به صورت فایل بر روی دیسک قرار دارند. هنگام صدور یک فرمان خارجی، سیستم عامل فایل مورد نظر را از روی دیسک به حافظه RAM منتقل نموده، آنرا اجرا می‌نماید، چنانچه فایل مربوط به فرمان خارجی، بر روی دیسک وجود نداشته باشد، پیام زیر از سوی سیستم بر روی صفحه نمایش ظاهر خواهد شد.

BAD COMMAND OR FILE NAME

ب) دستور خارجی: برای اجرا شدن آن باید فایل مربوط به آن را داشته باشیم مثل دستور FORMAT یا FDISK یا دستور SYS

– فایل SYS.COM برای اجرای دستور SYS نیاز است این دستور قادر است سیستم را منتقل کند با این دستور میتوان سه فایل ، IO.SYS ، COMMAND.COM و MSDOS.SYS را منتقل کرد.

دستور SYS دو فایل اصلی IO.SYS و MSDOS.SYS را در سکتور صفر ، قطاع صفر قرار میدهد.

روش اجرای دستور SYS:

A: نام درایوی است که می‌خواهیم سیستم به آن منتقل شود.
:C:/>SYS A

گاهی اوقات دستور SYS فایل COMMAND.COM را که مخفی است منتقل نمی‌کند که باید با استفاده از دستور COPY (بعداً توضیح داده میشود) آن را منتقل کنیم.

دستور SYS با دستور FORMAT را میشود بطور همزمان انجام دهیم:

مثال: C:/>FORMAT/S A : که بعد از انجام دستور سیستم, پیغامی مبنی بر اینکه سیستم منتقل شده است صادر می‌کند (System transferred)

پس از انجام این مراحل کامپیوتر از ما می‌خواهد برای درایو FORMAT شده نام انتخاب کنیم

دستور فرمت جهت قالب بندی دیسک صادر می‌گردد و...

به پسوند S , سوئیچ گفته می‌شود.

– Q نیز یک سوئیچ است.

یکی از فرمانهای سوئیچ فرمت فرمان Q/ است

– وقتی هارد یا درایوی که قبلاً FORMAT شده را مجدداً بخواهیم فرمت کنیم فرمان FORMAT/Q می‌دهیم تا سریعاً مراحل FORMAT درایو به پایان برسد

FORMAT به شکل اولیه که توضیح دادیم FORMAT با سطح پائین است و LOW-LEVEL FORMAT هم گفته می‌شود.

نتیجه: پس از اولین بار که دیسکی را با دستور FORMAT قالب بندی کردیم می‌توانیم برای FORMAT های آینده درایوها از دستور فورمت با Q استفاده کنیم.

C:/>FORMAT/Q A :

– دستور FORMAT به همراه انتقال سیستم:

C:/>FORMAT/Q/S A :

A: نام درایو می‌باشد.

بین / (اسلش) و FORMAT چه فاصله باشد چه نباشد مهم نیست:

– در سیستم عامل DOS برای ایجاد یک دیسکت سیستم از طریق هارد مراحل زیر را انجام می‌دهیم

A C: SYS :

که در اینجا COMMAND.COM بصورت خودبخودی منتقل می‌شود و در صورت

مخفی بودن میتوان آنرا بصورت معمول کپی کرد.

از ویندوز از طریق MSDOS Prompt از منوی START به محیط DOS میرویم یا از همان ابتدای بالا آمدن سیستم به محیط DOS میرویم.

نحوه خروج از DOS و ورود به محیط ویندوز با تایپ EXIT است.

– دستور DATE یک دستور داخلی است و در COMMAND.COM است و تاریخ را تعیین میکند.

دستور TIME برای نشان دادن و یا تغییر زمان بکار میرود.

دستور DIR فهرست گیری از مخازن داخل دایرکتوری است (یا درایو یا هر چیزی) و محتویات را نشان میدهد.

مثال:

```
C:>ABBASDIR
```

```
VOLUME IN DRIVE D HAS NO LABEL
```

```
VOLUME SERIAL NUMBER IS 1153-16FF
```

```
DIRECTORY OF C:>ABBAS
```

```
ALI
```

AUTOEXEC	BAT	۱۲۰,۴۶۶	
	۲۸/۰۴/۰۰	۲:۵۳A	AUTOEXEC.BAT
BOOK	TXT	۲۹۱,۴۰۸	
	۲۵/۰۸/۰۲	۷:۰۳P	BOOK.TXT
COMMAND	COM	۲۸۸,۴۰۱	
	۲۸/۰۴/۰۰	۳:۴۴P	COMMAND.COM
DOS			
LOTUSB~D	PIF	۴۱۴,۲۷۲	
		۰۱/۰۴/۰۰	
		۹:۴۷A	LOTOUSBOLD.PIF
REZA	BAT	۱۱۱,۰۰۲	

WINDOWS

ZAR76

FILE(S)		۴
	۱,۳۱۶,۵۳۹	BYTES

DIR(S)	۹۱۷,۴۷۱,۲۳۲	BYTES	۴
			FREE

D:>ABBAS

در این مثال با نوشتن دستور DIR در مقابل اعلان داس (C:>ABBAS) و زدن کلید (ENTER) نتیجه به صورت زیر دیده می‌شود که در واقع تمام فایل‌ها و دایرکتوری‌هایی که از نوع غیر پنهان هستند مشاهده می‌شود. (منظور از پنهان و غیر پنهان یک نوع خصوصیت برای فایل‌ها و دایرکتوری‌ها می‌باشد و با دادن خصوصیت پنهان به فایل‌های مهم می‌توان آنها را از دید مخفی کرد و خصوصیات دیگر شامل آرشیو ، خواندنی و سیستمیک می‌باشد. در سیستم عامل داس جهت تغییر خصوصیت یک فایل از دستور ATTRIB استفاده می‌شود. فایل‌های پنهان H+ هستند فایل‌های سیستمیک S+ هستند، فایل‌های خواندنی R+ هستند و فایل‌های آرشیو A+ هستند. فایل‌های AHRS هر چهار خصوصیت را دارند. مثل فایل‌های مهم IO.SYS و MSDOS.SYS).

نکته:

این علامت در مقابل بعضی کلمات هنگام نمایش فهرست (DIR) به معنی این است که نام مورد نظر یک دایرکتوری می‌باشد. و اگر فایل باشد در مقابل آن یک پسوند که شامل سه حرف یا کمتر است نمایش داده می‌شود. مثلاً TXT در مقابل نام فایل ALI که نشان دهنده پسوند فایل ALI می‌باشد. ضمناً دایرکتوری‌ها هرگز پسوند ندارند.

دستور DIR سوییچ‌هایی نیز دارد از جمله /O و /P و /E و /S که بعد از دستور با فاصله یا بدون فاصله نوشته می‌شود.

اگر از دستور DIR/P استفاده کنیم نتیجه بصورت صفحه به صفحه نمایش داده می‌شود و البته برای نشان دادن هر صفحه باید یک کلید را فشار دهید تا صفحه بعد نمایش داده شود. این سوییچ برای

دایرکتوری‌هایی که درون آنها فایل‌ها و دایرکتوری‌های زیادی باشد بسیار مفید است.

اگر از دستور DIR/O استفاده کنیم نتیجه بصورت مرتب شده بر اساس حروف الفبا نمایش داده می‌شود. البته دایرکتوری‌ها را در ابتدا و بعد فایل‌ها را مرتب شده بر اساس حروف الفبا نمایش می‌دهد.

```
SET DIRCMD=/O/P
```

[اگر از سوئیچ E/ استفاده کنید بر اساس پسوند فایل‌ها مرتب می‌شود.

سوئیچ S/ جهت یافتن یک فایل در یک درایو و یا یک دایرکتوری استفاده می‌شود.

مثلاً اگر DIR/S/P C:ABBAS ALI.TXT را تایپ کنیم نتیجه آن نمایش دادن کلیه فایل‌های ALI.TXT در دایرکتوری ABBAS و تمام دایرکتوری‌های موجود در دایرکتور ABBAS می‌باشد. سوئیچ A.H.R.S/ برای یافتن فایل‌هایی که خصوصیات خواندنی، آرشیو، سیستمیک و پنهان را دارند بکار می‌رود.

:WILDCARDS

شامل دو کاراکتر * و ؟ می‌باشند که جایگزین اسم فایل و پسوند فایل می‌شوند.

استفاده از این دو کاراکتر سبب می‌شود که داس کلمات یا حروف را نادیده بگیرد.

مثال:

C:\>DIR *.* این دستور سبب می‌شود که فهرستی از ریشه درایو C گرفته شده که شامل تمام فایل‌ها با هر پسوندی می‌باشد.

D:\>DIR ????.???? این دستور سبب می‌شود که فهرستی از ریشه درایو D گرفته شود که شامل تمام فایل‌های چهار حرفی و کمتر با هر پسوند سه حرفی یا کمتر می‌باشد.

E:\>DIR/P/S *.BMP تمام فایل‌های تصویری با پسوند BMP در ریشه درایو E را پیدا کرده، صفحه به صفحه نمایش می‌دهد.

A??C D:\>DIR ? این دستور تمام فایل‌هایی که چهار حرفی بوده ،

کاراکتر اول آنها A و کاراکتر دو و سوم هر چی و کاراکتر چهارم C و فقط با پسوند یک حرفی هستند را فهرست می‌کند.

در فایل Autoexec.Bat می‌توان دستوری داد که همیشه خروجی دایرکتوری را صفحه بندی شده و براساس ترتیب حروف الفبا فایلها باز شوند. Set dirCMD=/o/p

دستور VER :ورژن سیستم عامل را نشان می‌دهد.

هر نرم افزار یک ورژن یا نسخه دارد که مهم است .

دستور C: یا D: یا E: یا ... برای تعویض درایوها بکار میرود.

[مثلاً با تایپ >C:D: و زدن اینتر نتیجه به صورت >D: می‌باشد. یعنی از درایو C: به D: منتقل شده‌ایم .

دستور DOSKEY : (دستور خارجی)

وقتی که این دستور را در مقابل اعلان داس نوشته و اینتر بزیم از این به بعد دستورات بعدی که به کامپیوتر می‌دهیم در حافظه کامپیوتر ضبط شده و برای اجرای مجدد کافی است که از دکمه‌های جهت دار یا فلش مانند (AROW KEY) و یا از دکمه‌های فرمان (F2,F7,...) استفاده کنیم. دکمه F7 می‌تواند لیست تمام دستوراتی را که پس از دستور DOSKEY اجرا شده است را نمایش دهد.

دستور DOSKEY را می‌توانیم در فایلی بنام AUTOEXEC.BAT نیز تعریف کنیم که پس از روشن شدن کامپیوتر در محیط داس خودبخود اجرا شود.

دستور MD: برای ایجاد یک دایرکتوری به کار میرود.

مثال: C:MD ALI که نتیجه آن ساختن دایرکتوری ALI در ریشه درایو C می‌باشد.

دستور / ? : این فرمان برای کمک گرفتن از سیستم عامل جهت شناسایی دستورات.

مثال: dir /c? با اجرای دستور مذکور سیستم عامل داس اطلاعاتی را در مورد فرمان dir به ما می‌دهد.

همچنین c:>help dir نیز این کار را می‌کند که یک دستور خارجی است .

برای خارج شدن از محیط داس به ویندوز مراحل زیر را انجام می‌دهیم.

۱ - نوشتن `cd /` و زدن اینتر

۲ - نوشتن `win` و زدن اینتر و یا نوشتن `exit` و زدن اینتر

منبع: پویا پردازان نوین

تروجان چیست؟ و چگونه در مقابل آن ایمن شویم؟

در این مطلب قصد داریم راجع به شاخه‌ای از بدافزارها به نام «اسب تروجان» که به اختصار «تروجان» نامیده می‌شوند صحبت کنیم. تروجان‌ها برخلاف ویروس‌ها، کرم‌ها و ... توانایی تکثیر خود را ندارند. آنها بسیار شبیه نرم‌افزارهای مفید و کاربردی رفتار می‌کنند، اما در درون خود کدهای مخفی دارند که باعث دسترسی هکر سازنده تروجان به کامپیوتر هدف (کامپیوتر آلوده شده) و به دست گرفتن کنترل آن می‌شوند.

علت نام گذاری

نام این بدافزارها به ماجرای تسخیر تروا توسط یونان برمی گردد، که با ساختن یک اسب چوبی و مخفی شدن درون شکم آن به شهر تروا نفوذ کرده و آن را به تصرف خود درآوردند. در این داستان اسب تروا نقش یک بدافزار را دارد و شهر تروا مانند کامپیوتر کاربری است که توسط اسب تروا آلوده می شود. به همین دلیل بعضی بکار بردن کلمه «تروجان» برای بدافزار را اشتباه و کلمه «اسب تروجان» را صحیح می دانند.

مقدمه

تروجان ها بر خلاف ویروس ها، کرم ها و ... توانایی تکثیر خود را ندارند. آنها بسیار شبیه نرم افزارهای مفید و کاربردی رفتار می کنند، اما در درون خود کدهای مخفی دارند که باعث دسترسی هکر سازنده تروجان به کامپیوتر هدف (کامپیوتر آلوده شده) و به دست گرفتن کنترل آن می شوند. البته در مواردی که چند کاربر از یک کامپیوتر استفاده می کنند سطح دسترسی هکر بسته به سطح دسترسی کاربر آلوده و نوع تروجان تفاوت می کند.

اهداف و عملکرد

زمانی که هکر به کامپیوتر هدف نفوذ می کند، احتمالاً قصد انجام این اعمال را در کامپیوتر هدف داشته باشد:

استفاده از کامپیوتر به عنوان یک ابزار برای نفوذ به دیگر سیستمها و شبکه ها

دزدیدن اطلاعات (مثل رمزهای عبور)

نصب نرم افزارها (مثلا یک بدافزار)

دانلود و آپلود فایلها و استفاده از پهنای باند

تغییر یا حذف فایل ها

Key Logging (ثبت فعالیت هایی که کاربر انجام می دهد. برای مثال یک Key Logger می تواند تمام دکمه های صفحه کلید را که فشار می دهید به ترتیب ثبت کند و آنها را به هکر سازنده اش ارسال کند.)

دیدن صفحه نمایش کامپیوتر هدف

پر کردن فضای خالی کامپیوتر هدف

تروجان برای انجام اهداف خود نیاز به ارتباط با هکر سازنده اش دارد. البته این گونه نیست که هکر برای هر کدام از تروجان های خود دستور خاصی بدهد، بلکه می تواند در اینترنت جستجو کرده و کامپیوترهای آلوده را پیدا کند. سپس کنترل هر کدام را که بخواهد به دست می گیرد.

انتقال و نصب

تروجان به روشهای زیر کامپیوتر را آلوده می کند:

- ۱- دانلود نرم افزارها (تروجان قسمتی از نرم افزاری است که کاربر آن را از اینترنت دانلود و نصب می کند.)
- ۲- سایت های دارای کدهای مخرب (مثلا زمانی که وارد یک سایت می شوید، سایت یک برنامه روی کامپیوتر اجرا می کند و تروجان را روی کامپیوتر کپی می کند.)
- ۳- فایل های ضمیمه ایمیل (Email attachments) ممکن است همراه یک ایمیل فایلی باشد که اگر آن را باز کنید، تروجان منتقل شود.)
- ۴- استفاده از نقص های نرم افزارها (تروجان از طریق ایرادهایی که در نرم افزارهایی مثل مرورگرهای اینترنتی، مدیا پلیرها و مسنجرها وجود دارد، به کامپیوتر کاربر نفوذ می کند.)

در زیر راه های مقابله با موارد بالا را به ترتیب می آوریم:

- ۱- دانلود نرم افزارها نرم افزارهای اینترنتی به دو گروه کلی تقسیم می شوند: رایگان و پولی. زمانی که می خواهید از یک نرم افزار رایگان استفاده کنید، حتما آن را از سایت اصلی اش دانلود کنید. اگر آدرس سایت اصلی را نمی دانید، نام نرم افزار را در گوگل - یا هر موتور جستجوی دیگر - جستجو کنید و سایتی که در بالای نتایج می آید را برای دانلود برگزینید. البته معمولا آدرس آن سایت شباهت زیادی به نام نرم افزار دارد. مثلا برای دانلود آنتی ویروس «اوست» به سایت «avast.com» مراجعه کنید. ماجرای دربارۀ نرم افزارهای پولی پیچیده تر است.

برای خرید اینترنتی این نرم افزارها به کارت اعتباری و یک حساب

بانکی بین المللی نیاز است که در دسترس همگان نیست. خب برای رفع این مشکل باید نسخه کرک شده (قفل شکسته) نرم افزار را پیدا کنیم و یا به جای نرم افزار پولی از یک نرم افزار مشابه و رایگان استفاده کنیم. ما توصیه می کنیم حتی الامکان از نرم افزار جایگزین و رایگان استفاده کنید، اما برای بعضی نرم افزارها - مثل Photoshop - جایگزین مناسبی وجود ندارد و کاربران مجبور به استفاده از نسخه های کرک شده هستند.

همان طور که می دانید این کار خلاف قانون کپی رایت بوده و دقیقا از همین جا است که خطرات آغاز می شود. بسیاری از نرم افزارهای کرک شده حاوی انواع بدافزارها خصوصا تروجان هستند. این امر کاملا طبیعی است. شما خودتان را جای یک هکر بگذارید. آیا حاضرید برای رضای خدا مدت ها وقت و انرژی خود را بگذارید تا بتوانید یک نرم افزار را کرک کنید و آن را به رایگان در اختیار دیگران قرار دهید؟ مسلما نه.

نرم افزارهای کرک شده، پخش کننده های غیر مجاز، و سایر نرم افزارهای غیر قانونی، می توانند به شما آسیب های جدی برسانند. این نرم افزارها می توانند به شما سرقت اطلاعات، به شما آلوده کنند، و حتی به شما آسیب های فیزیکی برسانند. به همین دلیل، ما توصیه می کنیم که از نرم افزارهای قانونی استفاده کنید. اگر نمی توانید، حداقل از نرم افزارهای کرک شده، پخش کننده های غیر مجاز، و سایر نرم افزارهای غیر قانونی، دوری کنید.

خب پس تکلیف چیست؟ توصیه ما این است که حتی الامکان از نرم افزارهای کرک شده استفاده نکنید و اگر مجبور بودید، قبل از اینکه نرم افزار را نصب کنید، پوشه حاوی نرم افزار را با آنتی ویروس و دیگر نرم افزارهای امنیتی خود کنترل (scan) کنید. سپس نرم افزار را نصب کرده و این بار کل کامپیوتر خود را اسکن کنید. اگر در اسکن چیزی پیدا نشد که خوش به حال تان و می توانید دفعات بعد هم از همین نسخه کرک شده استفاده کنید. ولی اگر در اسکن بدافزاری پیدا شد، ضمن آنکه به آنتی ویروس می گوئید که آن بدافزار را پاک کند، توصیه می شود دفعات بعد از نسخه دیگری استفاده کنید. البته اگر نرم افزارهای امنیتی شما قوی و آپدیت (به روز) باشند احتمالا خطر زیادی شما را تهدید نمی کند. یادآوری: یکی از معمول ترین فایل های آلوده به بدافزارها کی جن (Keygen) ها هستند. کی جن ها همان نرم افزارهایی هستند که برایتان رمزعبور تولید (Generate) می کنند.

۲- سایت های حاوی کدهای مخرب

خطر آلودگی از این طریق بستگی مستقیمی به عادات وبگردی تان دارد. اگر شما همیشه به یکسری سایت های شناخته شده و معتبر سر بزنید، خطر زیادی تهدیدتان نمی کند. مشکل زمانی پیش می آید که به دنبال چیزی در موتورهای جستجو می گردید. در این موارد موتور جستجو سایت هایی پیشنهاد می دهد که هیچ شناختی از آنها ندارید و ممکن است حاوی کدهای مخرب باشند.

توصیه هایی برای وبگردی امن تر:
از مرورگر فایرفاکس استفاده کنید.

اگر سرعت اینترنت خوبی دارید از حالت «گشت و گذار محرمانه» استفاده کنید. برای فعال کردن این حالت در فایرفاکس در منوی Tools روی گزینه Private Browsing Windows کلیک کنید. در پنجره بعد روی دکمه Start Private Browsing کلیک کنید. با این کار تمام Tab های فعلی فایرفاکس تان بسته می شوند و پنجره Private Browsing باز می شود. پس از گشت و گذار در اینترنت زمانی که پنجره را می بندید، تمام تاریخچه، کوکی ها و هر فایل دیگری که در زمان وبگردی محرمانه ذخیره شده است، پاک می شوند و در آخر Tab های فایرفاکس عادی تان باز می گردند.

استفاده از افزونه Noscript در فایرفاکس.

۳- ضمیمه هایی که به ایمیل ها الصاق می شوند

هیچ گاه ایمیلی که فرستنده آن را نمی شناسید باز نکنید. بلکه با خیال راحت آن را حذف کنید. اگر از جیمیل استفاده می کنید آن ایمیل را تیک زده و روی دکمه Report Spam کلیک کنید، تا دیگر ایمیلی از این شخص برای تان نیاید.

نکته: نام فرستنده این ایمیل ها معمولا نام یک بانک معتبر است و در Subject ایمیل نوشته که شما پول فراوانی برنده شده اید و یا از یک نام زیبای زنانه استفاده شده.

۴- استفاده از نقص های نرم افزاری

برای حل این مشکل سعی کنید همیشه نرم افزارهایتان را به روز نگه دارید. خصوصا به روز رسانی های امنیتی (Security Updates) را حتما نصب کنید.

اگر به تروجان آلوده شدید

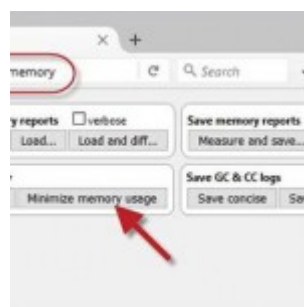
نرم افزارهای آنتی ویروس توانایی پاک کردن تروجان ها را دارند.

آنها حتی می توانند قبل از نفوذ تروجان به سیستم جلوی آن را بگیرند. البته اگر از عملکرد یک تروجان آگاهی کافی داشته باشید، حتی خودتان می توانید آن را پیدا کرده و پاک کنید. البته در مورد تروجان هایی که دسترسی هکر را به سیستم فراهم می آورند، ماجرا کمی پیچیده تر است. در این موارد اگر امنیت کامپیوتر اهمیت زیادی دارد، توصیه می شود کل هارد کامپیوتر را فرمت (پاک) کنید و از ابتدا روی آن سیستم عامل و نرم افزارهای مورد نیاز را نصب کنید.

و در آخر شیوع تروجان ها

با توجه به علاقه روز افزون هکرها به مبحث کنترل کامپیوتر از راه دور، شیوع تروجان در میان بدافزارها در حال افزایش است. طبق آمار مختلف در سه ماهه آخر سال ۲۰۰۹ بین ۷۰ تا ۸۰ درصد از بدافزارهای کشف شده در سراسر دنیا تروجان بودند و این میزان در حال افزایش است. پس بهتر است آنها را جدی بگیرید.

آزادسازی حافظه اشغال شده توسط فایرفاکس

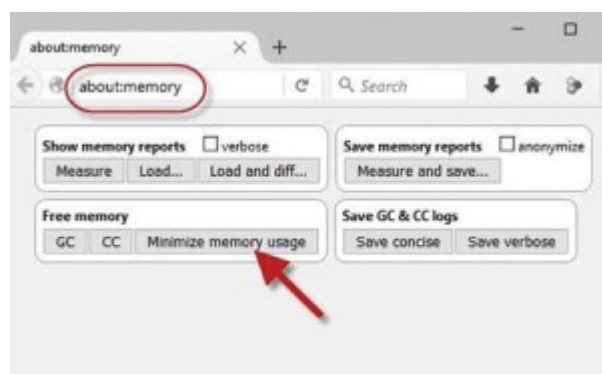

مرورگر فایرفاکس یکی از محبوب ترین مرورگرها در میان کاربران است و مطمئنا به واسطه این محبوبیت، کاربران بسیار زیادی از سراسر دنیا نیز از آن استفاده می کنند. چنانچه یک وبگرد حرفه ای باشید به احتمال زیاد با مواردی همچون هنگ کردن مرورگر یا رایانه مواجه شده اید. گاهی مقدار زیادی از حافظه رم (Ram) توسط مرورگر اشغال می شود و این میزان اشغال شدن حافظه در مواردی موجب هنگ کردن مرورگر و در موارد دیگر موجب هنگ کردن کل سیستم می شود.

در این شرایط بسیاری از کاربران مرورگر را می‌بندند یا مجبور به ری‌استارت کردن رایانه می‌شوند، اما آیا می‌دانید با ترفندی ساده می‌توان از بروز این مشکل جلوگیری و به سرعت حافظه اشغال شده توسط مرورگر را آزاد کرد؟

مرورگر فایرفاکس به شما این امکان را می‌دهد تا حافظه اشغال شده توسط پردازش‌هایی را که مربوط به تب‌ها و فعالیت‌های خاتمه یافته هستند آزاد کنید و به این ترتیب مانع از هنگ کردن یا کند شدن رایانه شوید.

۱- پیش از اجرای این کار هنگامی که حدس می‌زنید مرورگر میزان زیادی از حافظه را اشغال کرده کلیدهای Ctrl+Shift+Esc را فشار دهید و در پنجره Task Manager پس از انتخاب برنامه فایرفاکس روی آن کلیک راست کرده و گزینه Go To Process را کلیک کنید. اکنون در پنجره به نمایش درآمده مقدار موجود در ستون حافظه (memory) را مشاهده کنید.

۲- به مرورگر فایرفاکس رفته و در نوار آدرس عبارت about:memory را وارد کنید و کلید اینتر را فشار دهید.

منبع: <http://www.beytoote.com/computer/tarfand-i/release-occupied1-firefox.html>